Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-08-11

RS 2021-0484

Regionstyrelsen

# Skrivelse av Talla Alkurdi (S) om att konkurrensklausuler inte hör hemma i offentlig sektor

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

## Ärendebeskrivning

Talla Alkurdi (S) har inkommit med en skrivelse med förslag om att regionstyrelsen genomför en översyn av verksamheternas policyer för anställnings- och avslutningsavtal i syfte att förhindra skrivningar om konkurrensklausuler och liknande regleringar.

## Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen att besluta följande.

> Skrivelse av Talla Alkurdi (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

## Regionrådsberedningens motivering

Såväl anställnings- som avslutningsavtal i Region Stockholm följer gällande lagstiftning, Medarbetare i Region Stockholm har meddelarfrihet. Regionen har därtill tagit fram ett visselblåsarsystem i syfte att garantera uppgiftslämnarens anonymitet. Att värna denna öppenhet är en viktig grundbult för Region Stockholm.

Det finns dock undantag från offentlighetsprincipen som framgår av till exempel Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). En medarbetare är skyldig att upprätthålla sekretess även efter att en anställning har upphört. Däremot har medarbetaren rätt att dela med sig av kunskap och erfarenhet både under sin anställning och efter att anställningen har avslutats såvida det inte föreligger sekretess.

Det finns samtidigt skäl att påpeka att regionens verksamheter i, vissa fall, tvingas hantera de risker som kan uppkomma om personer i ledande ställning övergår till en annan arbetsgivare, vilket kan motivera konkurrensrestriktioner.

Exempelvis måste regionen försäkra sig om att metoder och arbetssätt som tagits fram av ett sjukhus och dess medarbetare tillhör organisationen, inte en enskild medarbetare i ledande ställning som valt att avsluta sitt uppdrag

för regionen. Det är således det berörda sjukhusets uppgift att sprida kunskaperna vidare, vilket sjukhusdirektören för Karolinska Universitetssjukhuset har understrukit.

**Beslutsunderlag**

1. Regiondirektörens tjänstutlåtande
2. Skrivelse av Talla Alkurdi (S) om att konkurrensklausuler inte hör hemma i offentlig sektor

Irene Svenonius

*Regionledningskontoret*
*Martina Jonsson*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-06-17

RS 2021-0484

Regionstyrelsen

# Skrivelse av Talla Alkurd (S) om att konkurrensklausuler inte hör hemma i offentlig sektor

## Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen att besluta följande.

> Skrivelse av Talla Alkurdi (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

## Sammanfattning

Skribentens förslag om att regionstyrelsen ska genomföra en översyn av verksamheternas policyer för anställnings- och avslutningsavtal föreslås besvarad med hänvisning till vad som framförs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

## Bakgrund

Talla Alkurdi (S) har inkommit med en skrivelse med förslag om att regionstyrelsen genomför en översyn av verksamheternas policyer för anställnings- och avslutningsavtal i syfte att förhindra skrivningar om konkurrensklausuler och liknande regleringar.

## Regionledningskontorets förslag och motivering

Region Stockholm som arbetsgivare strävar alltid efter att tillvarata alla medarbetares kompetens och förmåga. Därför är utgångspunkten att överenskommelser om avslut av medarbetare endast ska ske i undantagsfall. Det saknas fastlagda policyer om hur en eventuell överenskommelse om avslut ska utformas. Respektive verksamhet beslutar självständigt om anställning och avslut av medarbetare.

Region Stockholm omfattas av offentlighetsprincipen och medarbetare har meddelarfrihet. Att värna den öppenheten är en viktig grundbult för Region Stockholm. Det finns dock undantag från offentlighetsprincipen som framgår av till exempel Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). En medarbetare är skyldig att upprätthålla sekretess även efter att en anställning har upphört.

Regionledningskontoret kan konstatera att medarbetare har rätt att dela med sig av kunskap och erfarenhet både under sin anställning och efter att anställningen har avslutats såvida det inte föreligger sekretess.

Regionledningskontoret föreslår med hänvisning till ovanstående att skrivelsen ska anses besvarad.

**Ekonomiska konsekvenser**
Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

**Beslutsunderlag**

1. Skrivelse av Talla Alkurd (S) om att konkurrensklausuler inte hör hemma i offentlig sektor

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2021-06-17

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

**Skrivelse om att konkurrensklausuler inte hör hemma i offentlig sektor**

Nyligen framkom det via en granskning i Dagens Nyheter att en direktör på Karolinska universitetssjukhuset avslutar sin anställning. Det framkommer att det i samband med anställningens upphörande tecknats ett avslutsavtal innehållandes konkurrensrestriktioner. Restriktionerna innebär enligt uppgift att den anställde under en två-årsperiod ”inte har rätt att arbeta för svenska vårdgivare med arbetsuppgifter som innebär ansvar för produktionsstyrning, rikssjukvård, regionala programområden eller nationell högspecialiserad vård eller i annan konkurrerande verksamhet”.

Vi socialdemokrater finner detta anmärkningsvärt och djupt problematiskt. Denna typ av konkurrensklausuler återfinns ofta i näringslivet för att åstadkomma skydd av affärshemligheter. Vad vi dock, återigen, vill framhäva är att Region Stockholm inte är ett börsbolag – även om den moderatledda majoriteten både styr och agerar som om så vore fallet. Detta är ett kulturellt problem som vuxit fram under moderaternas femtonåriga styre, där det numera hänvisas till ”tysta perioder” när journalister vill nyttja sin rätt enligt offentlighetsprincipen. Det finns risk att konkurrensklausuler av den här typen används som munkavlar och främjar oönskad tystnadskultur.

Offentliga tjänster som finansieras via skattebetalarnas pengar ska inte omfattas av konkurrensklausuler. Det är orimligt att de insikter och erfarenheter som genererats under en anställning inte ska kunna spridas exempelvis till andra sjukhus i regionen. Genom öppenhet och samarbete kan vår gemensamt finansierade välfärd utvecklas, istället för att underminera förtroendet och bana väg för nedmontering och privata försäkringslösningar.

Samtidigt som vi ser att regionen i ovanstående fall bör frångå tillämpning av konkurrensklausuler så ser vi att regelverket bör gå i motsatt riktning vad gäller svängdörrarna mellan tunga offentliga uppdrag/anställningar och

kommersiella intressen relaterande till dessa. Vi har vid flertalet tillfällen lyfts behovet av att införa karantänsregler för förtroendevalda politiker och tunga direktörer i regionen, för att komma åt de nuvarande svängdörrarna mellan politik och näringsliv. Den moderatledda majoritetens argument om att ett sådant regelverk bör tas fram på nationell nivå håller inte – det finns all anledning för Region Stockholm att vara ett föredöme och gå före i frågan.

Med anledning av detta vill vi socialdemokrater att regionstyrelsen beslutar:

*att* genomföra en översyn över verksamheternas policyer för anställnings- och avslutsavtal för att omöjliggöra skrivningar om konkurrensklausuler och liknande regleringar som förhindrar öppenhet och spridning av erfarenheter till andra offentliga organisationer